

ואלו מגלהוין פרק שלישי מועד קטן

כב.

עין משפט גזר מצוה

קלג א ב טושיע י"ד סימן
שעה ספיק ח
כהג"ה:
קלד ג מיי פ"א מהל'
אכל ב' ה טושיע
שם ספיק ז:
קלה ד ה מיי שם פ"ו
הלכה ד טושיע שם
ספיק ח:
קלו ו מיי פ"ו מהל'
שמועה הלכה יד
קמג עין ספ טושיע י"ד
סימן טו ספיק א':
קלז ז מיי פ"ד מהל' אכל
הלכה ז סמג עין
לרענן ג טושיע שם סימן
שם ספיק ז:
קלח ח ה מיי שם פ"ו
הלכה ט טושיע
שם סימן שפ ספיק כד:

הלך גדול הבית לבית הקברות מהו. פי' מי מונה לעצמו או לא דשמה כיון שהוא טרוד צעניני מת וכששמעו הם שמע גם הוא ימנה עמהן או שמה מונה לעצמו ולא ידענה מאי הוי דינא זגדול הבית שזה ממקום קרוב אי מונה עמהן הואיל והוא עיקר ויש ליתן טעם לומר שהוא מונה לצדו הואיל ואינו יודע האצילות או טעם להיפך דהואיל משום המת הלך ימנה עמהם:

דאתא בנו תלתא יומין. כשאתא גדול הבית צמח ג' ימים מונה הוא עמהן וכדאמרין לעיל ג' ימים הראשונים מונה עמהם וקשיא לי דהא קיי"ל כר"ש דלפי' ביום ז' מונה עמהן כדאמרין לקמן וא"כ מה לי תוך ג' מה לי לאחר ג' ונראה מתוך ה"ג דלפי' לר"ש (צד יוסף) הוי מילוק דמח' ג' ואחר ג' מקום רחוק שפי' הא דאתא צגו תלתא יומי מונה עמהן אפי' צא ממקום רחוק אתא לנתר תלתא יומי ממקום קרוב אפי' תוך ז' מונה עמהן וצמחין פירש אפי' לר"ש אחי' הך מילתא ועוד יש לפרש דה"פ הלך גדול הבית לבית הקברות מהו דמצינן ליה אס' אהוה שצא מונה עם הנשארין וכך פי' ר' יצחק ז"ל והוא כשיש גדול הבית צבית או מונה עמהן הבא אללס ממקום קרוב ומאלס אצליס שאע"פ שאצלותם חל מקודם לשלו ומאלס יוס או יומים יקיים עמהן ^(א) לפרש כשצא גדול הבית תוך ג' ימים צבית גדול הבית ג' ימים ולר"ש אפי' ביום השביעי ודוקא כשיש גדול הבית צבית כי אז צטל אללס והכי פי' איציעא לכו הלך גדול הבית לבית הקברות פי' הלך ללות מת עד עיר אחרת וקצרו שם מהו שיהא מונה עמהן אותו שצא אללס אצליס צעניר שמת צה מונה עמהן אפי' שאין גדול הבית עמהן ש' וכו' [א] דהא דצענין גדול הבית צבית למעוטי אחי נמי קאחי אע"ג דידע צהאי אצילות

הלך גדול הבית לבית הקברות. אחר מטמו לקוצרו ושהה שם ג' ימים: מהו. מי חשבינן ליה כמאן דהוי צביתיה הואיל ולגורן המת הלך אהו: מונה עמהן. דלצילות שלהם התחילה משחזרו פניהם מן המת ואצילות של גדול ^(א) עד שיסתום הגולל: לצני הללפוני. מקום:

הלך גדול הבית לבית הקברות מהו תא שמע דאמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן אפילו הלך גדול הבית לבית הקברות מונה עמהן מונה עמהן והתניא מונה לעצמו לא קשיא הא דאתא בגו תלתא והא דלא אתא בגו תלתא כי הא דאמר להו רב לבני הצלפוני דאתו בגו תלתא לימנו בהדייכו דלא אתו בגו תלתא לימנו לגנפשיהו אמר להו רבא לבני מחווא אתון דלא אזוליתו בתר ערסא ומכי מהדריתו אפייכו מבבא דאבולא אתחילו מנו: ר"ש אומר אפילו בא ביום השביעי ממקום קרוב מונה עמהן: א"ר חייא בר גמרא א"ר יוסי בן שאול אמר רבי והוא שבא ומצא מנחמין אצלו ^(א) בעי רב ענן נגערו לעמוד ולא עמדו מהו תיקון ^(ב) גמירי חבריה דר' אבא בר חייא אבא ומנו ר' זירא ואמרי לה חבריה דר' זירא מרבי זירא ומנו ר' אבא בריה דר' חייא בר אבא א"ר יוחנן ^(ג) הלכה כרבי שמעון בן גמליאל בטרירות והלכה כרבי שמעון באבל כרבי שמעון באבל הא דאמרין

(א) מולין ג ע"ש, (ב) [סל, (ג) [צילה כו.], (ד) מולין ג [נהיה מת.], (ה) [לעיל יח.], (ו) [עין ערוצין מו. לקמן כו.], (ז) שמחת פ"ע, (ח) בחלוף גרסאות מוחק מן מינה לרענן עד ציום השביעי וגורס לעיל מינה עם הנשארין לרענן כשצא גדול הבית תוך ג' ימים וקשיא לי אפילו ביום ז' וכן פי' ר"י וכו', (ט) צהדייט כמו צנדול הבית צבית דשקאן גדול הבית כ"י עצמו הוי דינא כרענן כ"ל, (ט) [עין נוספת הירושלמי שביד הר"ש, כסיון ל"ט, (י) [פי' מהה אחרונה].

הגהות הב"ח

(א) גמ' ה"ה ע"ש או ע"ש או שהיו משמים מולפין על מטוהו ה"ו משומח: (ב) רש"י ע"ש מונה כ"י ואצילות של גדול לא התחיל עד שיסתום הגולל:

גליון הש"ס

גמ' רצה מפקע בעסקו. עין קלח דף כו ע"א מוספת ד"ה אס ט"ל:

רבינו חננאל

ואפילו הלך גדול הבית לבית הקברות, ובא בתוך שלשה מנה עמהן. בא לאחר שלשה ומצא שהלך גדול הבית לפני הקברות מונה לעצמו. כדאמר ר' דאית רב לבני הצלפוני, דאית בנו תלתא לימנן בהדייכו, דאיתו לבתר תלתא לימני לנפשיה. בא ממקום רחוק, בתוך שלשה מנה לעצמו, מיכן ואילך אפילו בא ממקום קרוב מונה לעצמו. ר' שמעון אומר אפילו (בא) ביום שביעי, בא ממקום קרוב מונה עמהן. ואוקמה ר' יוסי בן שאול, והוא שבא ומצא מנחמין אצל אבילין, כלומר ערין לא נסתלקו מן האבלות, דאמרין מקצת היום ככולו. ואיבעת להו נייערו האבילין לעמוד ובא ממקום קרוב ומצאן שערין לא עמדו מהו, ועלתה בתיקו. אמי משמיה דר' יוחנן, הלכה כ"י שמעון באבל, הא דאמרן. דאמר שמואל הלכה כדברי המיקל. הא דאמרין בברייתא בהדין ארתא, הלכתא כרבן שמעון בן גמליאל בטרירות, כבר פירשנו בשחיטת חולין, ופשוטה הויא. אמר להו רבא לבני מחווא, אתוןן דלא אזוליתו בתר ערסא, מכי

והוא שלא עמדו מנחמין מאללו. שצא צעניי שחרית עד שלא עמדו מנחמין אללס זה שצבית: נעשרו לעמוד. מונעניס ורואיס לעמוד: אמר מאן דהוא. אדס אחד מאן דהו: שפומיה דמריס. מר' אצא כריה דרבי חייא או רבי זירא: אין הלכה אמרי. כלומר אין הלכה כרבי שמעון: מדהה מטמו. ממנה להוליא: ממעט צעסקו. כגון סחורה: רנה

כרשב"ג בטרירות דתנן בני מעיס שניקבו וליחה סותמתן כשרה דברי רשב"ג מאי ליחה אמר רב כהנא שירקא דמעיא דנפיק אנב דוחקא ^(א) אמר מאן דהוא ^(ב) איזיב ואסיק ואגמרא לשמעתא מפומיה דמריה כי סליק אשכחיה לר' אבא בריה דרבי חייא בר אבא א"ל אמר מר הלכה כרשב"ג בטרירות א"ל אנא אין הלכה אמרי כר"ש באבל מאי א"ל פלוגתא נינהו דאיתמר רב חסדא אמר הלכה וכן א"ר יוחנן הלכה ר"ג אמר אין הלכה י ואין הלכה כרשב"ג בטרירות והלכה כר"ש באבל ^(ג) דאמר שמואל הלכה כדברי המיקל באבל ^(ד) על כל המתים כולן י מדהה מטמו הרי זה משובח על אביו ועל אמו הרי זה מגונה היה ערב שבת או ערב יום טוב ^(ה) הרי זה משובח שאינו עושה אלא לכבוד אביו ואמו ^(ו) על כל המתים כולן ^(ז) רצה ממעט בעסקו רצה אינו

ושיין צה או דלמא לא אתא למעוטי אללס היכא דאתא גדול הבית צבית אחריתי דלא ידע צהאי אצילות כלל אצל הלך לבית הקברות כיון דידע צהאי אצילות חשיב אצילות לידעו עיקר וצטל האורח גביהו א"ל מונה עמהן והתניא מונה לעצמו ולא קשיא אפי' תוך ג' ימים צבית גדול הבית צבית צבית דלזו הוא מונה עמהן וגם האורח מונה עמהן אס צא בתוך שלשה לרענן או בתוך שבעה לרבי שמעון הא דלא אתא גדול הבית צגו תלתא יומי דלא חשיב אצילות לידעו עיקר דלימני הא דאתא מעלמא צהדייהו מאחר שאין גדול הבית מונה עמהן ולא מיבעיא לרענן שאין גדול הבית מונה עמהן כי לא אתא צגו תלתא אללס אפי' לר"ש דאמר אפי' ביום ז' מונה עמהן ה"מ אחר דלא הוה ידע צה בתחילה וצטל לגבייהו כיון דגדול הבית נמי מני צהדייהו והס בתחילת האצילות ועיקרו יתיר ממנו שלא ידע בתחילת האצילות אצל החוזר מצית הקברות שהיה בתחילת האצילות אינו מונה עמהן היכא דלא אתא צגו תלתא יומי צין אס יש גדול הבית צין אס אין גדול הבית כי הא דל"ל רב לצני הללפוני דלחי צגו תלתא החוזר מצית הקברות צגו תלתא לימנו צהדייכו דלא אתו צגו תלתא יומי מימני לנפשיה עכ"ל ז"ל הירושלמי הרי שצא ומאלס אצל בתוך ציתו צשיי וצשלישי משלים עמהן צרביעי מונה לעצמו ר"ש צאומר אפי' צו' משלים עמהם ריב"ל צאומר הלכה כר"ש כשיש גדול המשפחה צבית אללס אס אין גדול המשפחה הלכה כרצנן דצמחן ג' ימים מונה עמהם לאחר ג' מונה לעצמו ולפי' אחי שפיר אפי' אליצא דלכתא דלחי צגו תלתא לימנו ^(א) צהדייכו צגדול הבית צבית דכמו שאין גדול הבית הלכתא עס כמו כן צגדול הבית עצמו והוי דינא כרצנן:

מהדריתו אפייכו אתחילו מנו. אצל אותם ההולכים עס המת משיתם הגולל צין גדול הבית צבית צין הולך לבית הקברות וכן המנהג וצירושלמי אינו כן דהכי תנן מת שהולכו אותו ממקום למקום כגון אלו דקצרינן במקום אחר אית תניא תני אלו שצאן מונין משיאל המת ואלו ששם מונין משתנסתם הגולל ואית תני הוי משתנסתם הגולל ורב סימון צשם ריב"ל הכל הולך אחר גדול המשפחה ר' יעקב צשם ר' יוסי לחומרינן מהו לחומרינן שאס היה גדול המשפחה כאלן ^(א) אלו שצאן מונין משיאל המת ואלו ששם מונין משתנסתם הגולל וגדול המשפחה שס אלו ואלו מונין משיסתם הגולל וקשיא מהו לחומרם הא זימנין אזולין לקולא צתר גדול הבית כגון שגדול המשפחה כאלן שכולס מונין משיאל המת מן הבית דהוה קולא לכן נראה לפרש שאס גדול המשפחה כאלן מונין מיד ומתחילין להתאצל עמו לכבודו עמו כשישמעו אפי' שלא צפניו אצל עיקר אצילות יתחילו למנות משיסתם הגולל וכן איתא צהדיי ר"ג וזהה דמכת ^(א) אחתיה סליק אחיה עמה אמר ליה רבי מנא כיון שיש גדול הבית מסלקת גבי אחוך שנוף סנדלך וצתוספות הרב פירש שהש"ס אינו מתלקך כן:

ליחה. מנפטיס היא (וחולין ג.) שירקא דמעיא דנפיק אנב דוחקא. גלדיא ודוקא צתן מנפטיס ומולפין אותה מסס צדוקס (שם). אמר מאן דהוא. אחד מן התלמידיס אי שיהו ולא טרע שמו (ביצה כו.) ולא היו וסדקן אלו סקדוהי הנמנע מן הוה (וחולין ג.) לארעא איזיב ואסיק. לארעא דישאל לאתריה דרבי אצל צביה דרבי חייא צר אצל ואגמרא לשמעתא מפומיה. דר' חייא בר אצל ואגמרה משמיה אי אמר הלכה כ"י שמעון או לא (שם).

רבינו אבהו (המשך)

הדרייתו אפייכו מבבא דאבולא אתחילו למימי. ירושלמי הרי שבא ומצא [אבל] בתוך ביהו, בשני ובשלישי מונה עמהן, ברביעי מונה לעצמו. אפילו (א) בששי משלים עמהן. אמר ר' יהושע כן לוי הלכה כ"י שמעון, בשאין [הוא] גדול משפחה, אבל אם הוא גדול משפחה מונה לעצמו, כ"י מינא שרורה ל"ה יעקב ארמינא, מכיח שאתה גדול מנה לעצמך. על כל המתים המדחה מטוה משובח, על אביו ועל אמו מונה. אלא אם היה ערב שבת או ערב יום טוב או שהיו גשמים מולפין על מטהו, ועושה לכבוד אביו, הרי גם זה משובח. על כל המתים אם רצה שלא לרענן בלשון אלא (אם) רצה לישא ויתקן בסחורתו כל היום הרושות בידו.

(א) צירושלמי הגי' אפילו צרביעי משלים עמהן והדבר פשוט דל"ל צעניי וזהו תמוס' כאלן ד"ה דאתא צשם הירושלמי וכן צ"ל צדברי צרביעי.